

Estrad 2004-01-19

Sverige har högutbildade
entreprenörer, men har Sverige ett
kunskapsintensivt entreprenörskap?

*Frédéric Delmar & Johan Wiklund
Handelshögskolan i Stockholm*

Finansiärer och medarbetare

- Finansiärer: FSF, Handelsbankernas forskningstiftelser, ITPS, NUTEK, SSES, Vinnova.
- Medarbetare: Per Davidsson, Carin Holmqvist, Karin Sjöberg

Empirisk bakgrund

- Sveriges stora satsningar på F&U kommersialiseras i liten utsträckning
- Stora kunskapsintensiva företag skär ner i Sverige
- Nya kunskapsintensiva företag allt viktigare
- Högutbildade kan upptäcka och tillvarata kunskapskrävande affärsmöjligheter

Teoretiska huvudargument:

Förmåga och incitament

- Högutbildade besitter bättre utbildning och mer kvalificerad yrkeserfarenhet
- → Bättre förmåga att starta och driva företag
- Högre alternativintäkter
  - Få ser eget företag som sista utväg till försörjning
  - Ställer högre krav på lönsamhet och tillväxt
- → Större incitament för att driva högpresterande företag samt avsluta svagt företag
- Sannolikt bättre tillgång till finansiellt kapital

Data

- Naturvetare, ingenjörer, medicinare (3 års högskoleutbildning eller mer)
- Alla (221.708 individer)
- 11 år (1990-2000)
- EGET FÖRETAGANDE

Resultat i sammanfattning I

- Drygt 49.122 av drygt 221.708 driver någon gång företag under 11 år
- Andelen företagare $\approx$ befolkning i stort
- Vanligast bland medicinare
- Liten variation över tiden
- Trenden pekar något nedåt
- Sidoverksamhet till vanlig anställning vanlig (58%)
- Företagande väsentligt vanligare hos män
- Över 50% slutar inom 4 år
- Fler startar OCH slutar under högkonjunktur

Resultat i sammanfattning II

- Andelen företagare ungefär lika stor i alla typer av regioner
- Andelen ökar mest i glest befolkade regioner med sämre möjlighet till anställning
- Benägenhet till företagande skiljer sig mellan utbildningsorter
- Företagande ovanligt inom industrin
- Företagande vanligt i tjänstebranscher med liten koppling till utbildningsfördelar

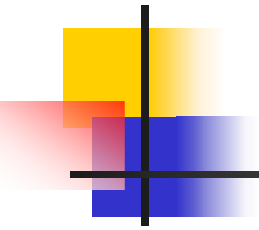

	1990	1995	2000	CHANGE 1990-2000
Engineers total:	68 783	77 380	95 456	
Self-employed	9 724	11 038	10 457	733
% of engineering	14.1%	14.3%	11.0%	7.5%
Medicine total:	47 532	50 165	55 752	
Self-employed	8 890	10 360	10 908	2 018
% of medicine	18.7%	20.7%	19.6%	22.7%
Science total:	24 454	32 643	35 288	
Self-employed	2 511	3 261	3 654	1 143
% of science	10.3%	10.0%	10.4%	45.5%
Total:	140769	160188	186496	
Self-employed	21 125	24 659	25 019	3 894
% of total	15.0%	15.4%	13.4%	18.4%

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Entries		4148	2931	2778	5771	4304	3530	3732	3475	3704	4235
Exits	4514	3194	2704	2168	3737	4309	3588	3503	3255	3630	
Total self-employed	21127	20761	20498	20572	24175	24742	23963	24107	24079	24528	25133
Entries as % of total		20.0%	14.3%	13.5%	23.9%	17.4%	14.7%	15.5%	14.4%	15.1%	16.9%
Exits as % of total	21.4%	15.4%	13.2%	10.5%	15.5%	17.4%	15.0%	14.5%	13.5%	14.8%	

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Total men self-employed	16992	16513	16340	16213	18996	19328	18641	18643	18519	18795	19017
	15.9%	15.2%	15.0%	14.8%	16.3%	16.2%	15.4%	14.9%	14.4%	13.9%	14.2%
Total men	106935	108489	108578	109895	116804	118982	121317	124821	128327	134911	134222
Total women self-employed	4133	4244	4154	4343	5116	5331	5223	5328	5410	5538	6002
	12.2%	12.2%	11.8%	12.0%	12.9%	13.0%	12.3%	11.9%	11.6%	10.9%	11.5%
Total women	33834	34867	35131	36104	39707	41026	42499	44615	46741	50651	52274

		1990	1995	2000	Change %
Metropolitan	% S-E	16.3%	15.7%	12.6%	-3.7%
University area	% S-E	12.7%	14.2%	13.8%	1.1%
Regional centre	% S-E	13.8%	15.5%	14.9%	1.1%
Secondary centre	% S-E	14.5%	16.8%	17.1%	2.6%
Small region	% S-E	11.7%	14.9%	14.3%	2.6%
Small region	% S-E	14.5%	17.9%	18.4%	3.8%

	1990			1995			2000		
	Educated	S-E	Share	Educated	S-E	Share	Educated	S-E	Share
Unclassified	48679	7105		45721	7056		38774	5945	
Stockholm	29651	5111	17%	35897	6133	17%	44652	6472	14%
Uppsala	10157	1182	12%	12380	1806	15%	15881	2175	14%
Södermanland			-	58		0%	16		0%
Östergötland	6078	672	11%	8541	936	11%	11679	1079	9%
Jönköping	8	1	13%	95	9	9%	542	31	6%
Kronoberg	50	4	8%	97	7	7%	349	12	3%
Kalmar	117	3	3%	362	10	3%	515	18	3%
Gotland			-			-			0%
Blekinge			-	84		-	437	22	5%
Skåne	16210	2655	16%	19355	3082	16%	24260	3336	14%
Halland	60	1	2%	335	47	14%	738	65	9%
Västra Götaland	21264	3146	15%	25929	4011	15%	32088	4022	13%
Värmland	109	6	6%	322	17	5%	671	30	4%
Örebro	1909	470	25%	1782	462	26%	1932	450	23%
Västmanland			-			-	585	26	4%
Kopparberg			-	169	2	1%	634	22	3%
Gävleborg			-	67	4	6%	272	15	6%
Västernorrland	55	1	2%	124	2	2%	78	4	5%
Jämtland			-	86		0%	619	21	3%
Västerbotten	4676	623	13%	5818	859	15%	7712	1003	13%
Norrbottn	1746	145	8%	2786	216	8%	4042	268	7%
Total	140769	21125	15%	160008	24659	15%	186496	25019	13%

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
High-technology	8.9%	9.1%	9.3%	9.2%	9.2%	10.0%	10.5%	10.5%	10.6%	9.6%	10.6%
S-E (Primary income)	2.0%	2.1%	1.8%	1.6%	1.5%	1.5%	1.5%	1.3%	1.2%	1.1%	2.5%
Manufacturing total	19.5%	19.8%	19.4%	19.1%	19.0%	20.1%	20.8%	20.8%	21.0%	19.5%	20.3%
Manufacturing S-E total	4.9%	5.0%	4.5%	4.4%	4.1%	4.0%	3.9%	3.6%	3.5%	3.2%	5.7%
Technology services	9.8%	9.8%	9.7%	9.6%	9.5%	10.2%	11.1%	11.7%	12.6%	13.6%	14.6%
S-E (Primary income)	24.8%	27.6%	26.9%	25.6%	24.0%	23.6%	22.8%	22.9%	23.5%	23.5%	21.3%
Research within eng. med. & sci	5.2%	4.9%	5.2%	5.9%	6.0%	5.8%	5.8%	5.6%	5.6%	6.9%	5.3%
S-E (Primary income)	0.4%	0.5%	0.6%	0.5%	0.8%	0.7%	0.9%	0.9%	0.9%	0.9%	1.7%
Health-care	26.7%	26.8%	26.4%	26.2%	25.0%	23.6%	22.9%	21.9%	21.5%	20.6%	21.0%
S-E (Primary income)	19.0%	21.3%	21.5%	21.4%	21.6%	21.9%	22.5%	21.8%	21.8%	21.9%	27.4%
Knowledge intensive services total	54.9%	55.1%	55.1%	55.0%	53.4%	52.3%	52.6%	52.0%	52.4%	54.4%	53.7%
Knowledge intensive services S-E total	50.6%	57.1%	56.5%	55.5%	54.0%	54.3%	54.6%	54.3%	55.6%	56.1%	62.6%
Other											
Other total	25.6%	25.2%	25.4%	25.9%	27.6%	27.6%	26.6%	27.2%	26.6%	26.2%	26.0%
Other S-E total	44.5%	37.9%	39.0%	40.2%	42.0%	41.7%	41.6%	42.2%	40.9%	40.7%	31.7%

Några reflexioner

- Många driver någon gång företag
- De flesta startar företag som sidoverksamhet och slutar inom 4 år
- Ambitionen är förmodligen begränsad i de flesta fall
- Förmodligen är tillväxtpotentialen begränsad hos de flesta företag
- Om fler försöker borde fler lyckas

Några reflexioner

- Företagande har begränsad attraktivitet för denna grupp
- Alternativkostnad måste beaktas
  - Tjänar hyfsat som anställd
  - Ersättningen vid företagande är osäker
  - Anställningstryggheten som företagare är begränsad
  - Turordningsregler gynnar att man inte byter jobb
- Viktigt att göra företagande mer attraktivt
- Mindre "bestraffning" vid misslyckande

Några reflexioner

- Viktigt att pröva på företagande tidigt i karriären
- Universiteten har viktig roll
  - Mindre fokus på anställningsbarhet
  - Mer fokus på företagande
  - Företagslabb mm

Några reflexioner

- Rörlighet på arbetsmarknaden påverkar benägenhet till företagsstart
  - Viktigt med bred erfarenhet
  - Generalister mer benägna att starta
  - Specialister mer benägna att vara anställda
- Ökad rörlighet på arbetsmarknaden viktigt, eftersom ger mer företagande